

**ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่वंก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2**

Academic Leadership of the Basic School Principals in Maewong District
under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2

พิชญภา สอนสร้อยทอง¹, ทินกร พูลพุฒ²
Pitchayapa Sonsoythong, Tinagorn Poolput

Received: April 3, 2019

Revised: June 11, 2019

Accepted: June 15, 2019

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 และ 2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 179 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท 5 ระดับ ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test for independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test /One-Way-ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

^{1, 2} มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา; Chaopraya University

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 11 ด้าน คือด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการนิเทศและการประเมินผล ด้านการเรียนรู้ ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูผู้สอนและผู้เรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามสถานภาพส่วนบุคคลพบว่า จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านคือ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวม ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน และด้านการดูแลเอาใจใส่ครูผู้สอนและผู้เรียนแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอน ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ และด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระหว่างประสบการณ์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูผู้สอนและผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the academic leadership of the basic school principals in Maewong District under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 and 2) to compare the academic leadership of the basic school principals in Maewong District under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 179 school principals and teachers in basic schools in Maewong District under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 in the academic year of 2016 by using stratified random sampling. Five

point Likert scale questionnaires with the reliability of 0.90 were used to collect the data. The data were statistically analyzed by calculating percentage, standard deviation, t-test, and F-test /One-Way-ANOVA)

The research findings:

1. The overall results and all 11 aspects of the academic leadership of the basic school principals in Maewong District under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 which were the purpose setting of schools, the purposive communication of the schools, the supervision and learning evaluation, the co-operation of using school curricula, the checking of learners' development, the control of time for learning activity management, the facilitators for teachers and students, the facilities for persuading teachers, the promotion to professional development, the academic development and standard construction, and the facilities for learning promotion were at high levels.

2. The comparative results of personal status. An Overall result of gender was different. The different aspects of gender were the purposive communication of the schools, and the facilities for learning promotion. An overall result of age was different. The different aspects of age were the control of time for learning activity management, the academic development and standard construction, the purposive communication of the schools, the checking of learners' development and the facilitators for teachers and students. An overall result of position was different. The different aspects of position were the facilities for persuading teachers, the facilities for learning promotion and the purposive communication of the schools. An overall result of work experience was not different. The aspects of work experience were different in the control of time for learning activity management. An overall result of school size was not different. The aspects of school size were statistically significantly different in the facilitators for teachers and students at the 0.05 level.

Keywords: Leadership, Leadership of the Basic School Principals

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของโลกก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนสารเปลี่ยนแปลงของโลกได้ส่งผลกระทบทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการเมืองของทุกประเทศ โดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ทำให้โลกทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว เป็นโลกไร้พรมแดน การศึกษาเป็นเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมในวันพรุ่งนี้ถูกกำหนดโดยทักษะและความรู้ที่ต้องการในปัจจุบัน ดังนั้นการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างและเตรียมเยาวชนของชาติเพื่อเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งการจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติจากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิมไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่มีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ทำหาย และซับซ้อน (ธวัช บุญยณ, 2550) เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม การสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสมและคุณสมบัติ สอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังคนของประเทศ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสในการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยมีคุณภาพมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีความเป็นพลเมืองที่ดี ตระหนักและรู้คุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ ปัจจุบันการศึกษาไทยยังไม่สามารถให้การศึกษาที่มีคุณภาพและเตรียมความพร้อมนักเรียนให้มีศักยภาพในการแข่งขันกับประชาคมโลกได้เท่าที่ควร แม้แต่การพิจารณาดัชนีการพัฒนามนุษย์ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ พบว่า ประเทศไทยมีดัชนีการพัฒนามนุษย์ในอันดับที่ 81 จากทั้งหมด 134 ประเทศ ซึ่งเป็นอันดับที่ต่ำกว่าอันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ซึ่งได้อันดับที่ 34 โดยประเทศไทยมีสภาพการพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมต่ำกว่าประเทศที่มีประชากรและทรัพยากรใกล้เคียงกัน สะท้อนว่าประเทศไทยพัฒนาน้อยกว่าประเทศอื่น นอกจากนี้ดัชนีขีดความสามารถในการแข่งขันเปรียบเทียบกับ 60 ประเทศ โดย IMD ใน

ปี พ.ศ. 2557 พบว่าลดลงจากเดิม 2 อันดับ มาอยู่ที่อันดับที่ 29 โดยการชี้วัดด้านการศึกษา โดยรวม อยู่อันดับที่ 54

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชน ต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้นแล้วส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) สถานศึกษาจึงมีภารกิจที่จะต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ให้นักเรียนมีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติประเทศ การที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพต้องอาศัยการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดจะเห็นว่าคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด เมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ (วิรัชติ วิลาศรี, 2550) และการที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

การบริหารจัดการด้านการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวข้างต้น สาเหตุของการขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พอสรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารขาดความสนใจและเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งส่วนตัวและด้านปฏิบัติงานในสถานศึกษา ไม่มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ไม่สอนงานไม่กระจายงาน ไม่เป็นมิตรต่อผู้ใต้บังคับบัญชา 2) ผู้บริหารสั่งงานไม่ตรงความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา 3) ผู้บริหารขาดความเคารพนับถือจากผู้ใต้บังคับบัญชา 4) ผู้บริหารไม่ไว้วางใจในความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาคิดหรือตัดสินใจทำงานด้วยตนเอง 5) ผู้บริหารขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ 6) ผู้บริหารสั่งการตามคำสั่งของหน่วยเหนือไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้สติปัญญาในการคิดงาน ปัญหาเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของครูที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (อุดม สิงโตทอง, 2550)

จากผลการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ที่ผ่านมาพบว่า คุณภาพตามความคาดหวังเช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรศึกษาหาสาเหตุของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ยังไม่เป็นที่พอใจ จึงได้ทำวิจัยในเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

นิยามคำศัพท์

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ที่แสดงออกในทางปฏิบัติถึงความสามารถในการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ 3 องค์ประกอบ คือการกำหนดภารกิจของโรงเรียนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
3. ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 อยู่ในระดับมากเมื่อเทียบกับเกณฑ์

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่वंก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มี 3 องค์ประกอบ 11 ด้าน คือ 1) การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา ประกอบไปด้วย ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาและด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย ด้านการนิเทศและการประเมินผล ด้านการเรียนรู้ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูผู้สอนและผู้เรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในอำเภอแม่वंก จำนวน 330 คน จาก 32 โรงเรียน

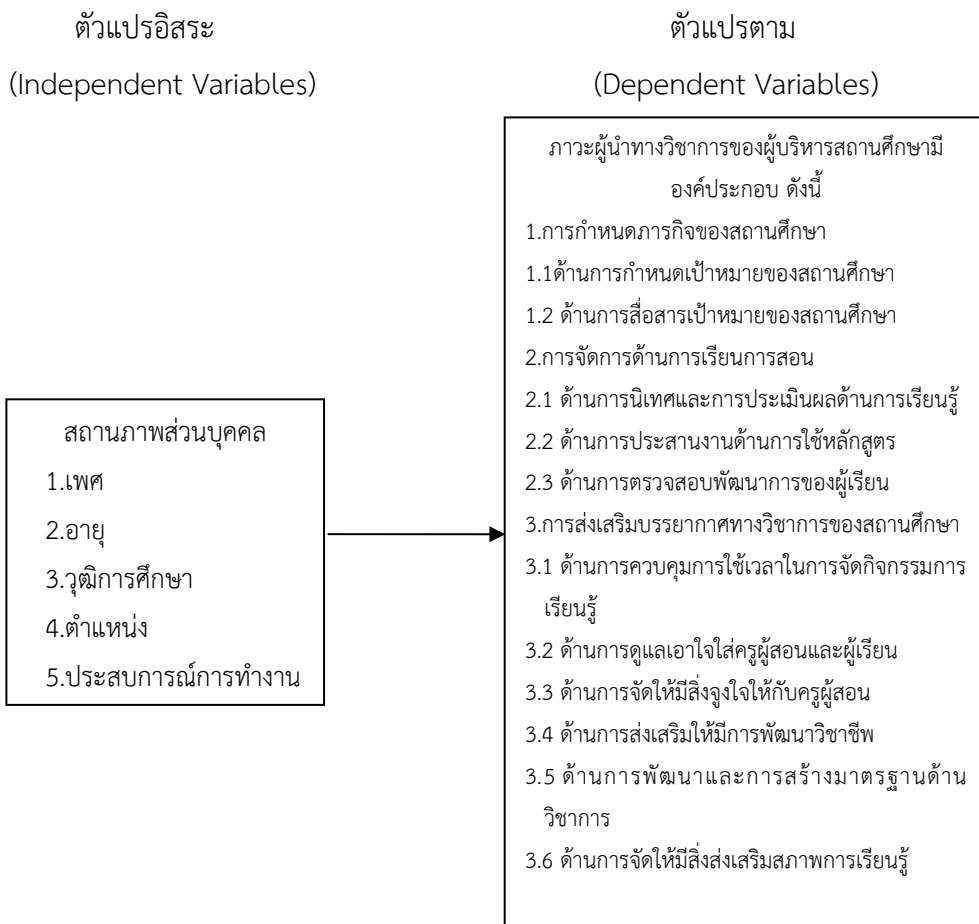
2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในอำเภอแม่वंก โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krajcie and Mogan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 179 คน จาก 32 โรงเรียน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มี 3 องค์ประกอบ 11 ด้าน คือ

1. การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา
 - 1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา
 - 1.2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา
2. การจัดการด้านการเรียนการสอน
 - 2.1 ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการเรียนรู้
 - 2.2 ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร
 - 2.3 ด้านการตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน
- 3.การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา
 - 3.1 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 3.2 ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูผู้สอนและผู้เรียน
 - 3.3 ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอน
 - 3.4 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ
 - 3.5 ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ
 - 3.6 ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแม่วังค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ได้ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิทยาการวิจัยและนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 1 ฉบับ มี 3 องค์ประกอบ องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการสื่อสารเป้าหมายของ

สถานศึกษา องค์ประกอบที่ 2 การจัดการด้านการเรียนการสอน ด้านการนิเทศและการประเมินผล ด้านการเรียนรู้ ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูผู้สอนและผู้เรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ จำนวน 45 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา (Check list) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำมาก
- 3 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำน้อย
- 1 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำน้อยที่สุด

การสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ

2. สร้างเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้รวบรวมข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 กำหนดไว้เข้าสู่ประเด็นคำถามในรูปมาตราส่วน 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

3. นำเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่สื่อความหมายโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับระดับการปฏิบัติ (Index of Item Objective Congruence) แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญโดยกำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปถือว่ามีความตรงเชิงเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนบ้านศาลเจ้าไก่ต่อ โรงเรียนจันทราราษฎร์ จำนวน 30 คน ผลการทดสอบความเชื่อมั่น อยู่ที่ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.90

5. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลในการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษา ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอแม่วงก์ พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 179 ฉบับ โดยได้ข้อมูลกลับคืนมา 179 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในอำเภอแม่วงก์ จำนวน 179 คน นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยใช้วิธีการทางสถิติ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่วงก์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ตามแนวคิดของ Best โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำมากที่สุด
 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำมาก
 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำปานกลาง
 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำน้อย
 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยใช้สถิติเชิงอนุมานหรือสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ เปรียบเทียบค่า t-test (Independent) ค่าทดสอบ F – test (One Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จะทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 สรุปดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากและพบว่าด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในมีระดับน้อยที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำแนก ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามเพศ พบว่าการปฏิบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้และภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามอายุ พบว่าการปฏิบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนภาพรวมและด้านการสื่อสาร

เป้าหมายของสถานศึกษาด้านการตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูผู้สอน และผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง

2.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามตำแหน่ง พบว่าการปฏิบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอนและด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนภาพรวมและด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามประสบการณ์ พบว่าการปฏิบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าการปฏิบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูผู้สอนและผู้เรียนระหว่างขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2” ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มียุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสถานศึกษาในสังกัดให้มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากลและส่งเสริมการแข่งขันทางวิชาการมีการจัดการเรียนสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการพัฒนาศึกษาเพื่อสู่อาเซียนประกอบกับเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของตนเองให้รอบด้านอีกทั้งในหน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญกับการบริหารสถานศึกษาจึงจัดฝึกการอบรมให้กับผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาเป็นประจำจึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการพัฒนางานด้านวิชาการการวางแผนการพัฒนาและการใช้

หลักสูตรการจูงใจการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการสนับสนุนการวัดประเมินผลของนักเรียนเป็นผู้ประสานงานควบคุมงานด้านวิชาการพัฒนาสภาพการทำงานของครูและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้กำกับติดตามนิเทศครูและส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2547) ที่ศึกษาความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วพบว่าความสามารถในการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากและให้เหตุผลว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจและตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบรู้จักปรับปรุงตนให้รู้และเข้าใจงานวิชาการสามารถเป็นผู้นำครูด้านวิชาการ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีแนวคิด หลักการและกระบวนการบริหารที่แตกต่างกันมีผลต่อการปฏิบัติงานและมอบหมายภารกิจงานที่มอบหมายไม่เหมาะสมกับบุคลากร และยังขาดการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางด้าน การอบรมความรู้ ความสามารถด้านการบริหารงานวิชาการ ส่งผลให้การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามเพศ พบว่าการปฏิบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้และภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเพศชายกับเพศหญิง มีความรับผิดชอบภาระงานทั้งส่วนตนและภาระงานในหน้าที่ แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้และภาพรวมแตกต่างกันไปด้วย

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามอายุ พบว่าการปฏิบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนภาพรวมและด้านการสื่อสาร

เป้าหมายของสถานศึกษาด้านการตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูผู้สอน และผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารที่มีอายุมาก ประสบการณ์ในการบริหารงานย่อมมีมากกว่า และในขณะเดียวกันผู้บริหารรุ่นใหม่มักจะมีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี ที่ทันสมัยมากกว่า จึงทำให้แนวทางการสร้างมาตรฐานด้านวิชาชีพจึงแตกต่างกัน จึงส่งผลไปถึงการดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนอาจแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมา

2.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่าง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารการศึกษาหรือภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ใช้ทักษะและประสบการณ์ ในการดำเนินการบริหารจัดการซึ่งวุฒิทางการศึกษาไม่ได้มีผลในการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา ไม่พบความแตกต่าง

2.4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปรียบเทียบตามตำแหน่ง พบว่าการปฏิบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอนและด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนภาพรวมและด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามประสบการณ์ พบว่าการปฏิบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าการปฏิบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูผู้สอนและผู้เรียนระหว่างขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาบุคลากรอบรม สัมมนา ด้านที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการให้มากขึ้น
2. ควรนำผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการเปรียบเทียบด้านอายุเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาและมอบหมายภารกิจให้เหมาะสมกับ บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป
2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาศ อินนามเพ็ง. (2552). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธวัช บุญมณี. (2550). ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- วีรชาติ วิลาศรี. (2550). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการ บริหารและ การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตาม กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาพ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

อุดม สิงโตทอง. (2550). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. (งานนิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

